

Härnösand 2019-01-01

Riktlinjer gällande samarbete mellan kommunerna och Gemensam familjehemsorganisation (GFO)

Bakgrund

Barn som placeras i familjehem gynnas av att det finns god tillgång till familjehem för att möjliggöra en matchning utifrån barnens behov samt att de familjehem som tar emot placeringar har god kompetens och känner trygghet att möta barnet i många olika situationer. Kommunerna Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Ånge och Örnsköldsvik har gemensamt gett Kommunförbundet Västernorrland uppdraget att arbeta strategiskt för att underlätta detta, genom organisationen Gemensam familjehemsorganisation (GFO).

Mål för verksamheten

Övergripande mål

GFO:s övergripande mål är att:

- Placerade barns förutsättningar för gynnsam utveckling förbättras genom att de får en familjehemsvård som håller god kvalitet.

Detta mål delar GFO med kommunerna. GFO kan alltså inte på egen hand uppfylla målet, men det ska genomsyra verksamheten. Medvetenhet om att organisationen delar detta viktiga mål med kommunerna bör ligga som grund i planering, utveckling och genomförande av verksamheten.

Effektmål

GFO arbetar mot dessa mål för att bidra med sin del i det gemensamma övergripande målet:

- Tillräckligt antal familjehem anpassade efter barnens behov.

- Familjehemmen känner sig trygga i sitt uppdrag; de har kompetens och stöd som är anpassat efter det/de barn som är placerade hos dem.
- Minskat antal planerade avbrott i familjehemsvården som orsakas av bristande förutsättningar för familjehemmen att genomföra sina uppdrag.

Verksamhetsmål

För att uppnå detta finns dessa verksamhetsmål:

- Bedriva ett strategiskt, sammanhållet och välfungerande arbete inom rekrytering av familjehem.
- Erbjudna kommunerna familjehem som passar inför varje placering.
- Erbjudna familjehemmen utbildning, fortbildning, extern handledning, nätverk och mentorsprogram.
- Tillhandahålla jourhem i tillräcklig utsträckning för att fylla kommunernas behov.

GFOs ansvar

Rekrytering

- GFO rekryterar familjehem åt de deltagande kommunerna: Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Ånge och Örnsköldsvik.
- GFO bedriver strategisk marknadsföring mot möjliga målgrupper, deltar vid mässor och konferenser, har kontakter med media etc.
- När olika evenemang och kommunikationskampanjer planeras kommuniceras det till kommunerna så att samordning kan ske vid behov.

Kontrollera familjehemmens allmänna lämplighet

- Potentiella familjehem som kontaktar GFO sorteras med hjälp av materialet BRA-fam.
- De familjer som är fortsatt aktuella efter BRA-fam erbjuds utbildning parallellt med att deras lämplighet bedöms. Detta sker i enlighet med rådande lagstiftning och genom av Socialstyrelsen rekommenderade metoder.

- Familjer som tackar nej till familjehemsuppdrag ges information om alternativa sätt att stödja barn och familjer med behov, exempelvis kontaktfamiljsuppdrag. GFO överlåter information till kontaktansvarig i hemkommunen efter familjehemmets samtycke.
- Vid placering i nätverksfamiljehem remitteras familjen till GFO som genomför BRA-fam och ger familjehemmet utbildningsplats snarast möjligt.

Administrera och uppdatera en gemensam familjehemsbank

- Familjer som är intresserade av att bli familjehem informeras om att de kommer att vara tillgängliga för alla fem deltagande kommuner (undantag nätverksfamiljehem).
- Intresserade familjehem samlas i ett register. Även familjehem vars placeringar upphört eller familjer med intresse av ytterligare placering finns i detta register. Personal från GFO är ansvarig för att hålla kontinuerlig kontakt med familjehemmen i registret i väntan på uppdrag.

Erbjuda familjehem för matchning vid behov

- Vid behov av familjehem skickas förfrågan till GFO, vars uppgift är att matcha familjehem mot förfrågan inom tre veckor.
- Vid placering ges ett introduktionspaket med information till barnet och tilltänkt familj. GFO ansvarar för att ta fram och uppdatera detta material.

Stöd till familjehem med placering

- Familjehemmen erbjuds deltagande i utbildningar/fortbildningar kompetensutvecklande nätverk och mentorsprogram
- Extern handledning ges av GFO i samråd med placeringskommun och familjehem. Handledningen är alltid utformad med ett tydligt syfte och pågår tills syftet anses uppnått.
- GFO har ett ansvar för den allmänna kompetensutvecklingen för familjehemmen. I nätverk och via omvärldsbevakning fångas behov upp som omvandlas till utbildningar eller teman vid nätverksträffar.
- Familjehem utanför Västernorrlands län erbjuds mentorskontakt/extern handledning med hjälp av distanslösningar, tex telefon eller videosamtal.

Kontraktera och handha jourhem

- GFO skriver avtal med, handhar och stöttar de jourhem som behövs för akuta placeringar av barn från kommunerna i länet.

Verka för att verksamheten följs upp

- Efter att verksamheten varit i drift i ett år görs en utvärdering med fokus på organisation och måluppfyllelse. Denna utvärdering genomförs av FoU Västernorrland och GFO har huvudansvaret för att ta fram material, hålla kontakt med och på andra sätt underlätta för utvärderarna.
- Varje kvartal ska viss information rapporteras till verksamhetens styrgrupp. Informationen fördelas per kommun där detta är lämpligt. Den information som presenteras är:
 - Aktuella rekryteringsaktiviteter
 - Antal familjehem som finns tillgängliga, samt antal som är i utbildningsprocess
 - Antal gjorda placeringar samt fakta om dessa:
 - Ålder på placerat barn
 - Om placeringen gjordes inom tidsramen
 - Om någon avvikelse från rutinen förekom
 - Antal genomförda stödaktiviteter såsom utbildningar
 - Antal genomförda jourhemsplaceringar, med basfakta om dessa
 - Antal omplaceringar och orsakerna till dessa

Kommunens ansvar

Underlätta rekrytering

- Kommunerna håller kontakt med GFO och tipsar om familjer som visat intresse, eller arrangemang där det kan vara lämpligt att GFO deltar (tex lokala mässor eller informationsträffar)
- Informationsinsatser kan genomföras gemensamt om syfte och mål med insats är tydliga.
- Om hemkommunen inför en placering bedömer att särskild riktad annonsering behövs, betalas den av kommunen.

Utreda barnet och ta beslut om insatsform

- Kommunen utreder barnets behov i enlighet med riktlinjerna för Barns behov i centrum (BBIC).

Presentation av behov av familjehem till GFO

- Kommunen tar kontakt med GFO skriftligen för aktualisering. Om en placering sker mycket hastigt kan muntlig aktualisering ske, men en skriftlig aktualisering skickas till GFO inom tre arbetsdagar.

Utreda familjehemmets lämplighet att ta emot ett visst barn

- Kommunen ansvarar för bedömning av familjehemmets lämplighet i förhållande till det enskilda barnet.
- Kommunen ansvarar för att beslut tas rörande det familjehem GFO erbjuder inom tre veckor. (Formellt beslut från nämnd kan dröja ytterligare, det beslut som avses är det som verksamheten tar.)
- Kommunen informerar och samråder med den kommun där familjehemmet är beläget. Finns fler placerade barn i hemmet gäller informations- och samrådsskyldigheten även gentemot den kommun som placerat dessa barn.

Skriva avtal med familjehemmet

- Avtal upprättas mellan kommunen och familjehemmet i samband med att barnet placeras. Avtalet uppdateras varje år enligt SKLs riktlinjer.
- Vid placering i jourfamilj upprättar kommunen avtal med jourfamiljen.

Handlägga barnets placering

- Kommunen är ansvarig för att handlägga barnets placering i enlighet med gällande lagstiftning och lokalt upprättade riktlinjer.

Handlägga och ge stöd till familjehemmet under placeringen

- Kommunen ansvarar för att handlägga frågor som rör familjehemmet under placeringstiden i enlighet med gällande lagstiftning och lokalt upprättade riktlinjer.
- Kommunen handlägger frågor om ersättning till familjehemmet, i enlighet med de gemensamma ersättningsnivåer som tagits fram mellan kommunerna.
- Kommunen är skyldig att meddela GFO när placering avslutas/upphör.
- Efter avslutad placering delges GFO information om hur uppdraget har fungerat. I de fall uppdraget inte fungerat tillfredsställande genomförs en gemensam avslutningsträff med familjehem, kommunens handläggare och ansvarig från GFO.

Bidra till uppföljning av verksamheten

- Vid utvärderingen av verksamheten ansvarar kommunen för att delge utvärderarna statistik som förs kommunalt och som har betydelse för verksamhetens resultat.
- Vid den årliga uppföljningen tar kommunerna fram och avpersonifierar den statistik som behövs, och som GFO inte själv har tillgång till.

Samverkan

En god samverkan mellan parterna är en förutsättning för att effekten av GFO skall uppnås, vilket innebär att:

- Alla parter har ansvar för en fungerande samverkan med övriga aktörer.
- Ledorden är öppenhet, förtroende och kommunikation. De problem som uppkommer lyfts till rätt nivå och diskuteras så fort som möjligt, i syfte att hitta en lösning som fungerar för alla parter.
- Alla parter prioriterar medverkan vid samverkansmöten.
- Varje kommun har en kontaktperson hos GFO, som ansvarar för att kommunikationen fungerar och att kommunen får den information den behöver. På samma sätt har varje kommun en person som är ansvarig för att kommunikationen med GFO fungerar. Ansvaret är kopplat till funktion, inte person, och om någon slutar ingår det i överlämningen att även överlämna ansvaret för kommunikationen med GFO/kommunen.

Styrgrupp

Den dagliga kommunikationen sker mellan kontaktpersoner inom GFO och kommunen. Det finns dock en styrgrupp för verksamheten där frågor om kvalitet och samverkan kan diskuteras på ett mer strategiskt plan. Till styrgruppen presenteras verksamhetens resultat och eventuella problem i samverkan lyfts dit. Styrgruppen utgörs av IFO-cheferna i de deltagande kommunerna.

Frågor som rör familjehemsarbete och GFO lyfts också regelbundet till enhetscheferna för barn och unga. Detta för att hålla en tät kommunikation med de som ansvarar för verksamheten samt kunna ta beslut i mer operativa frågor.

Avvikelsehantering

Ett system för avvikelsehantering utvecklas där det dokumenteras om GFO eller kommunerna brister i att uppfylla sina åtaganden inom bestämd tidsram. Avvikelseerna diskuteras i verksamhetens styrgrupp.